

سرشناسه:	الویری، محسن، ۱۳۴۱
عنوان و نام پدیدآور:	شیعه و تمدن اسلامی / محسن الویری
مشخصات نشر:	قم، مرکز بین‌المللی ترجمه و نشر المصطفی ﷺ، ۱۳۹۶
مرجع تولید:	دانشگاه مجازی المصطفی ﷺ
مشخصات ظاهری:	۱۱۲ ص، جدول
شابک:	۹۷۸-۶۰۰-۴۲۹-۱۹۵-۸
وضعیت فهرست نویسی:	فیبا
یادداشت:	کتابنامه
یادداشت:	چاپ دوم، ۱۴۰۰
موضوع:	تمدن اسلامی; Islamic civilization
موضوع:	شیعیان -- تاریخ; Shiites -- History
موضوع:	تمدن اسلامی -- تاریخ; Islamic civilization -- History
موضوع:	تمدن اسلامی -- آزمون‌ها و تمرین‌ها (عالی)
موضوع:	Islamic civilization -- Examinations, questions, etc. (Higher)
شناسه افزوده:	جامعه المصطفی ﷺ العالمية، مرکز بین‌المللی ترجمه و نشر المصطفی ﷺ
شناسه افزوده:	Almustafa International University/Almustafa International Translation and Publication center
رده‌بندی کنگره:	DS ۳۶/۸۵/الف ۷د۴ ۱۳۹۶
رده‌بندی دیویی:	۹۰۹/۰۹۷۶۷۱
شماره کتابشناسی ملی:	۴۷۵۳۰۱۶

BA۰۳۴۸

حق چاپ برای ناشر محفوظ است

شیعه و تمدن اسلامی

مؤلف: محسن الویری

چاپ دوم: ۱۴۰۰ش / ۱۴۴۲ق

ناشر: مرکز بین‌المللی ترجمه و نشر المصطفی ﷺ

● چاپ: چاپخانه دیجیتال المصطفی ﷺ ● قیمت: ۳۲۰۰۰۰ ریال ● شمارگان: ۵۰۰

مراکز پخش

◀ ایران، قم، خیابان معلم غربی (حجتیه)، نبش کوچه ۱۸؛

تلفن: ۰۲۵ ۳۷۸۳۶۱۳۴ +۹۸ ۲۵ ۳۷۸۳۶۱۳۴ تلفکس: (داخلی ۱۰۵)/۰۲۵ ۳۷۸۳۹۳۰۵

◀ ایران، قم، بلوار محمد امین، سه‌راه سالاریه. تلفن: ۰۲۵ - ۳۲۱۳۳۱۰۶

✉ miup@pub.miu.ac.ir 🌐 http://buy-pub.miu.ac.ir 📧 pub_almustafa

باسپاس از دست اندرکارانی که ما را در تولید این اثریاری رساندند.

● مدیر تولید: جعفر قاسمی ابهری

● مدیر انتشارات: مصطفی نویخت

● ناظر گرافیک: مسعود مهدوی

● ناظر فنی: سید محمدرضا جعفری

همه حقوق برای ناشر محفوظ است

با توجه به هزینه‌ها و مشکلات عدیده، هر شخص حقیقی یا حقوقی که اقدام به چاپ، بازنویسی، کپی، تکثیر یا هرگونه برداشت جهت تهیه کتاب و تبدیل آن به جزوه، cd، فایل الکترونیکی pdf، اسکن، عکسبرداری و یا انتشار در فضای مجازی نماید، شرعاً مجاز نمی‌باشد و پیگرد قانونی خواهد داشت.

شيعه و تمدن اسلامى

محسن الويرى

مركز بين المللى
ترجمه و نشر المصطفى ﷺ

با پیروزی انقلاب شکوهمند اسلامی و در عصر جهانی شدن ارتباطات، پرسش‌ها و چالش‌های نوینی در حوزه علوم انسانی، فراروی اندیشمندان مسلمان قرار گرفت که برخاسته از مسئولیت دشوار حکومت در این عصر است؛ دورانی که پایبندی به دین و سنت در مدیریت همه‌جانبه کشورها بسیار چالش‌برانگیز می‌نماید. از این رو، مطالعات و پژوهش‌های به‌روز، جامع، منسجم و کاربردی در حوزه دین، بر اساس معیارهای معتبر جهانی و اندیشه‌های ناب و ژرف، بایسته و ضروری است و جلوگیری از انحرافات فکری و تربیتی پژوهندگان حوزه دین، مهم و مورد عنایت بنیان‌گذاران این شجره طیّبه، به‌ویژه معمار بزرگ انقلاب اسلامی، امام خمینی علیه السلام و مقام معظم رهبری علیه السلام می‌باشد.

جهانی‌شدن و گسترش سلطه فرهنگی غرب در سایه رسانه‌های فرهنگی و ارتباطی، اقتضا دارد که دانش پژوهان و علاقه‌مندان به این مباحث، با اندیشه‌های بلند و ارزش‌های متعالی آشنا شوند و این مهم، با ایجاد رشته‌های تخصصی، تولید متون جدید و غنی، گسترش دامنه آموزش و تربیت سازمان‌یافته دانشجویان به سرانجام خواهد رسید. این فرایند، گاه در پرداختن به مباحث بنیادین و تدوین متون تخصصی تعریف می‌شود و گاه در نگارش بحث‌های علمی، اما نه چندان پیچیده و تخصصی به ظهور می‌رسد.

بالندگی مراکز آموزشی، در گرو نظام آموزشی منسجم، قانونمند و پویاست. بازنگری در متن‌ها و شیوه‌های آموزشی و پژوهشی و به‌روز کردن آنها نیز این انسجام و پویایی و در نتیجه، نشاط علمی مراکز آموزشی و پژوهشی را در پی دارد.

«جامعة المصطفیٰ علیه السلام العالمية» به‌عنوان بخشی از این مجموعه، که رسالت بزرگ تعلیم و تربیت طلاب غیر ایرانی را بر عهده دارد، تألیف متون درسی مناسب را سرلوحه تلاش خود قرار داده و تدوین و نشر متون درسی در موضوعات گوناگون علوم دینی، حاصل این فرایند است.

مرکز بین‌المللی

ترجمه و نشر المصطفیٰ علیه السلام

فهرست

۹	مقدمه
۱۱	درس اول: کلیات
۱۱	مقدمه
۱۱	تعریف تشیع
۱۲	مراد از تمدن اسلامی
۱۳	مقدمه‌ای بر نقش شیعیان در تمدن اسلامی
۱۷	درس دوم: بررسی ادله مخالفین نقش شیعیان در تمدن اسلامی (۱)
۱۷	مقدمه
۱۷	دلایل مخالفین
۱۷	الف) دلیل اول
۱۸	ب) دلیل دوم
۲۲	شواهدی دیگر از نقش ائمه <small>علیهم‌السلام</small> در مواجهه با تمدن اسلامی
۲۷	درس سوم: بررسی ادله مخالفین نقش شیعیان در تمدن اسلامی (۲)
۲۷	مقدمه
۲۷	مدعای مخالفان
۲۸	رد مدعای مخالفان
۲۹	نتیجه‌گیری
۳۳	درس چهارم: بررسی مشروعیت فتوحات خلفا
۳۳	مقدمه
۳۳	اشکال مخالفان
۳۴	پاسخ اشکال

۳۴	شواهد تاریخی تأیید فتوحات اسلامی توسط ائمه <small>علیهم‌السلام</small>
۳۴	الف) شاهد اول
۳۵	ب) شاهد دوم
۳۶	ج) شاهد سوم
۳۶	د) شاهد چهارم
۳۷	ه) شاهد پنجم
۳۸	نتیجه‌گیری
۳۹	تکمله‌ای در موضوع فتوحات
۴۵	درس پنجم: نخستین حکومت‌های شیعی
۴۵	مقدمه
۴۵	اشکال مخالفین به تمدن اسلامی
۴۶	پاسخ اشکال
۴۶	حکومت‌های شیعی و همگرا با شیعیان
۴۸	چگونگی نقش شیعیان در تمدن اسلامی
۴۸	الف) مقدمه اول
۴۹	ب) مقدمه دوم
۴۹	ج) نتیجه‌گیری
۵۳	درس ششم: فرایند تمدنی شیعه
۵۳	مقدمه
۵۳	بررسی فرایندی
۵۴	الف) مرحله اول
۵۵	ب) مرحله دوم
۵۵	ج) مرحله سوم
۵۶	د) مرحله چهارم
۵۸	ه) مرحله پنجم
۶۱	درس هفتم: نقش شیعیان در تمدن اسلامی
۶۱	مقدمه
۶۱	بررسی نقش شیعیان
۶۲	الف) مقدمه اول

۶۲	_____	ب) مقدمه دوم
۶۳	_____	ج) مقدمه سوم
۶۹	_____	درس هشتم: مرحله اول: تأثیر شیعیان در تمدن اسلامی
۶۹	_____	مقدمه
۶۹	_____	شکل‌گیری تشیع تا روی کار آمدن آل بویه
۷۰	_____	مهم‌ترین ویژگی این دوره
۷۰	_____	تلاش و آثار علمی شیعیان
۷۰	_____	الف) علم حدیث
۷۱	_____	ب) علم طب
۷۱	_____	ج) علم نحو
۷۲	_____	د) علم صرف
۷۲	_____	ه) سایر علوم
۷۲	_____	نقش سیاسی شیعیان
۷۷	_____	درس نهم: مرحله دوم: تأثیر شیعیان در تمدن اسلامی
۷۷	_____	مقدمه
۷۷	_____	زمان آل بویه: ابتدای غیبت کبری تا حمله مغول
۷۸	_____	ویژگی‌های مرحله دوم
۷۸	_____	الف) ویژگی راهبردی
۷۸	_____	ب) ویژگی علمی
۸۰	_____	ج) ویژگی هنری
۸۰	_____	د) ویژگی اجتماعی
۸۱	_____	بررسی کلی این دوره
۸۵	_____	درس دهم: مرحله سوم: تأثیر شیعیان در تمدن اسلامی
۸۵	_____	مقدمه
۸۵	_____	حکومت‌های مرحله سوم
۸۵	_____	الف) ایلخانان
۸۶	_____	ب) سریداران
۸۶	_____	ج) مرعشیان
۸۶	_____	سهم تمدنی شیعیان در این مرحله

- ۸۷ _____ الف) ویژگی معماری
- ۸۸ _____ ب) مشایخ و آثار علمی
- ۸۹ _____ ج) گسترش قدرت شیعه
- ۹۳ _____ درس یازدهم: مرحله چهارم: تأثیر شیعیان در تمدن اسلامی
- ۹۳ _____ مقدمه
- ۹۳ _____ دستاوردها
- ۹۳ _____ الف) دستاوردهای سیاسی
- ۹۵ _____ ب) دستاوردهای علمی
- ۹۶ _____ ج) دستاوردهای هنری - اجتماعی
- ۱۰۱ _____ درس دوازدهم: مرحله پنجم: تأثیر شیعیان در تمدن اسلامی
- ۱۰۱ _____ مقدمه
- ۱۰۱ _____ انقلاب کبیر اسلامی
- ۱۰۳ _____ بیداری اسلامی؛ یکی از دستاوردهای این مرحله
- ۱۰۴ _____ نتیجه‌گیری
- ۱۰۷ _____ کتابنامه
- ۱۰۹ _____ ضمیمه شماره ۱: فهرست اعلام
- ۱۱۱ _____ ضمیمه شماره ۲: پاسخنامه آزمون‌های چهارگزینه‌ای

مقدمه

معنویت، همواره گمشده انسان در طول تاریخ بوده، و این پیام ماندگار انبیای الهی علیهم السلام است، که در گوش اعصار پیچیده، و انسان را به زندگی جاویدانی دعوت می‌کند. پیامی که در آن به تمامی نیازهای مادی و معنوی انسان، و رشد کامل ابعاد وجودی او اندیشیده شده است، و معرفتی الهی که می‌تواند همه جنبه‌های زندگی انسان را دگرگون ساخته و زندگی جدیدی را پایه‌ریزی کند.

دانشگاه مجازی المصطفی صلى الله عليه وآله

می‌کوشد با بهره‌گیری از روش‌های نوین فن‌آوری اطلاعات و ارتباطات، پیام الهی خاتم پیام‌آوران، حضرت محمد مصطفی صلى الله عليه وآله و پیروان راستین ایشان را در اختیار علاقه‌مندان در هر نقطه خاکی قرار دهد تا سرآغازی برای زندگی الهی و پاک انسان معاصر باشد.

معاونت پژوهشی و تولید دانشگاه مجازی المصطفی صلى الله عليه وآله

با همکاری گروه‌های علمی و صاحب‌نظران، برای پاسخگویی به نیاز حقیقت‌طلبان و معرفت‌جویان، متون آموزشی و کمک‌آموزشی مورد نیاز را به زبان‌های مختلف تولید و ترجمه نموده تا در رشته‌های آموزشی مورد استفاده فراگیران قرار گیرند، و با توجه به استقبال و درخواست عموم علاقه‌مندان، اقدام به چاپ آن‌ها کرده است.

«خانه‌های خود را دانشگاه اسلامی کنیم»

دانشگاه مجازی المصطفی صلى الله عليه وآله

[/http://ou.miu.ac.ir](http://ou.miu.ac.ir)